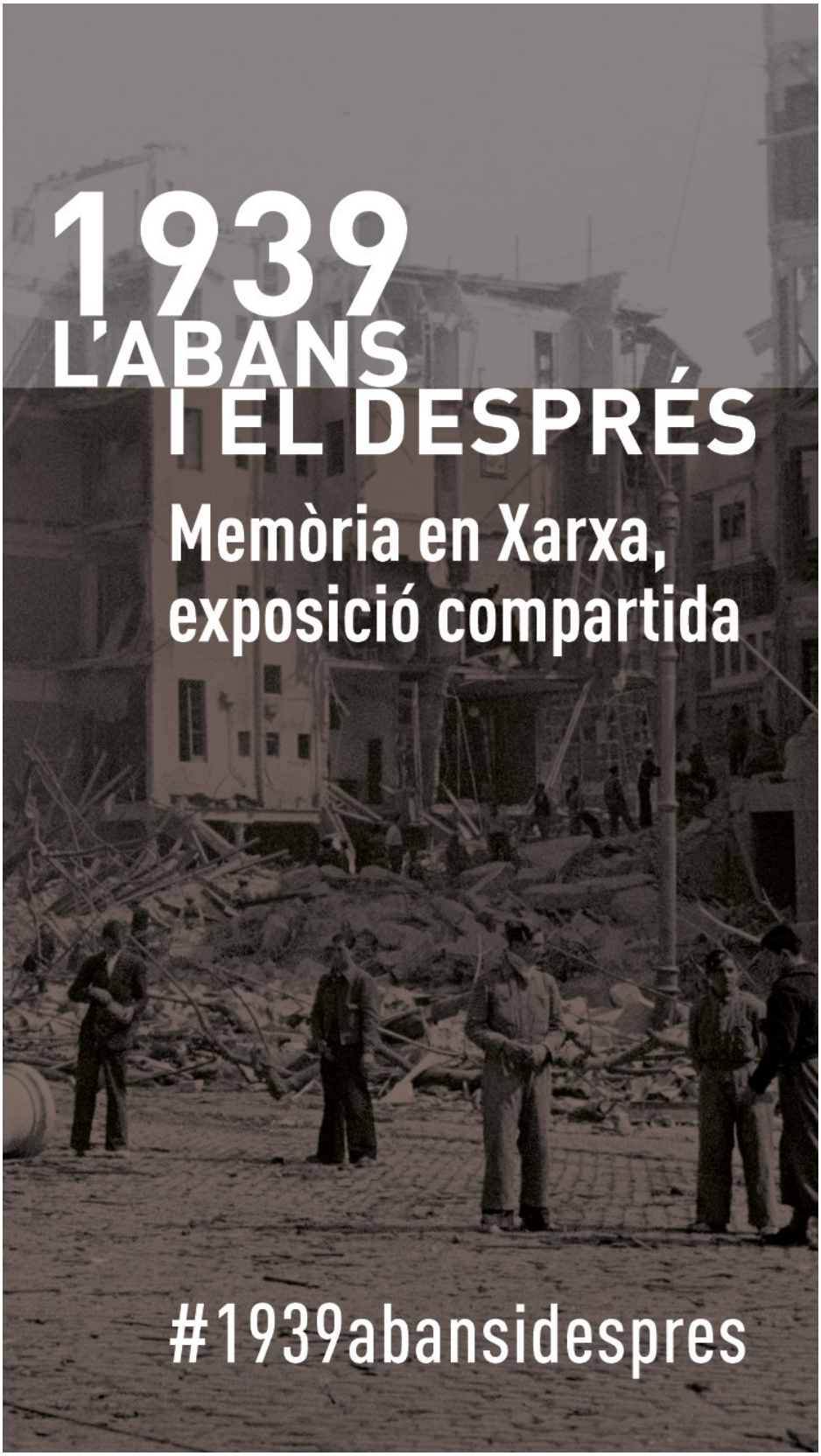

1939 L'ABANS I EL DESPRÉS

Memòria en Xarxa, exposició compartida

#1939abansidespres

Diputació Barcelona

#DibaOberta

Dossier de premsa

- **Presentació** pàg. 3
- **Memòria en Xarxa** pàg. 4
- **Exposició compartida** pàg. 5
- **Calendari de museus participants** pàg. 6
- **Crèdits** pàg. 7

Escena després dels bombardejos de Barcelona el 1938, Gran Via.
© Fons Brangulí. Arxiu Nacional de Catalunya (fragment)

Presentació

Amb la derrota republicana a la Batalla de l'Ebre el mes de novembre de 1938, l'ofensiva final franquista sobre Catalunya era imminent. El 26 de gener, el mateix dia en què Barcelona era ocupada, bona part de la classe política, dels dirigents obrers i sindicals, de la intel·lectualitat catalana i molts altres ciutadans, es trobaven camí de l'exili.

L'1 d'abril de 1939 el general Franco decretava la fi de la guerra donant l'estocada final a la República, a les llibertats democràtiques i a les conquestes socials. Imposava un Estat dictatorial, un règim feixista i repressiu que seria implacable amb els vençuts.

Amb motiu dels 80 anys de la fi de la Guerra Civil, i com una aportació més a la recuperació de la memòria històrica, aquesta mostra –que proposa un recorregut transversal per la Xarxa de Museus Locals- vol posar en valor la rellevància dels museus com a dipositaris del llegat que en narra els fets històrics.

La salvaguarda del patrimoni tot just iniciada la guerra, els efectes devastadors dels bombardejos sobre la població civil o la repressió política, cultural, social i econòmica són alguns dels testimonis de l'abans i del després de 1939.

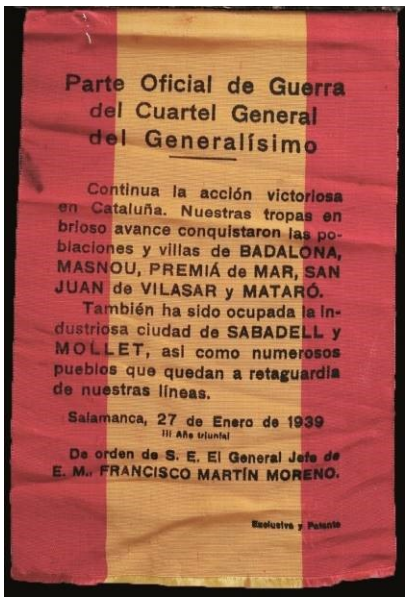

Vestits per a la guerra: uniforme republicà (esquerra) i nacional (dreta). Centre de Documentació i Museu Tèxtil (Terrassa).
Centre: Banderí amb la reproducció del Parte Oficial de Guerra del Cuartel General del Generalísimo. Museu d'Història de Sabadell.

Memòria en Xarxa

Memòria en Xarxa és una activitat de la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona, una exposició dispersa en el territori articulada a l'entorn d'un fet històric que assenyala els museus com a dipositaris de la seva memòria material i com a transmissors d'un llegat cultural comú.

La mostra **1939. L'abans i el després** commemora els 80 anys de la fi de la Guerra Civil. Els fons dels museus són testimonis excel·lents d'un període que s'inicia a l'esclatar la guerra i que s'allarga molt més enllà de la proclamació de la seva fi, l'1 d'abril de 1939.

Amb la selecció d'objectes de les col·leccions de 25 museus de la demarcació de Barcelona i la seva exhibició amb instal·lacions singulars a les seves seus, s'ha creat un relat compartit al voltant de tres eixos temàtics:

- Salvaguarda del patrimoni
- Guerra i repressió
- Simbologia del canvi

El recorregut que es proposa és transversal en l'espai i el temps, i es podrà veure simultàniament a diferents municipis des d'abril de 2019 fins el de gener de 2020 i de manera conjunta a través del web https://www.diba.cat/es/web/1939-abans-i-despres, que també ofereix la possibilitat de planificar visites, crear itineraris personalitzats i tenir a l'abast el conjunt de les activitats programades.

Esquerra: Cartell de la festa major de Sabadell, 1936, Josep Vives
Dreta: Cartell de la festa major de Sabadell, 1939, Manuel Rallo. Museu d'Art de Sabadell

Exposició compartida

Durant l'abril de 2019, coincidint amb l'aniversari exacte de la fi de la Guerra d'Espanya, la mostra **"1939. L'abans i el després"** es desplega a vuit museus de la Xarxa de Museus Locals, concretament al Museu d'Arenys de Mar, el Museu de la Pell d'Igualada i Comarcal de l'Anoia, els Museus de Martorell, el Museu-Arxiu de Vilassar de Dalt, el Museu Comarcal de Manresa, el Museu de Moià, el Museu Abelló de Mollet del Vallès i el Museu d'Art de Cerdanyola. Al maig s'hi afegeixen quatre museus més: Museu i Poblat Ibèric de Ca n'Oliver de Cerdanyola del Vallès, la Casa Museu Verdaguer de Folgueroles, el Museu de Granollers i el Museu de Sant Boi de Llobregat.

La resta de participants s'hi incorporen a l'estiu -Museu de Terrassa, Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa, Museu Palau Mercader de Cornellà de Llobregat i Museu d'Història de l'Hospitalet- i a la tardor -Museu d'Història de Sabadell, Museu d'Història de la Immigració de Catalunya de Sant Adrià de Besòs, Museu de Gavà, Museus d'Esplugues, Museu Municipal de Nàutica del Masnou, Centre d'Interpretació del Patrimoni Molí d'en Rata de Ripollet, Museu Torre Balldovina de Santa Coloma de Gramenet, Museu d'Art de Sabadell i Centre d'Interpretació i Jaciment El Camp de les Lloses de Tona.

A Barcelona, la mostra tindrà presència a la Sala d'exposicions de la Diputació de Barcelona, a la seu de Can Serra, des del mes d'octubre i fins a final de 2019.

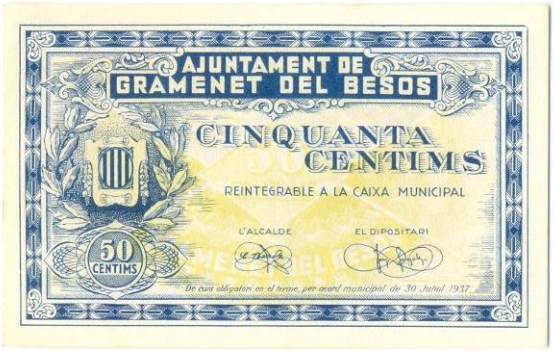

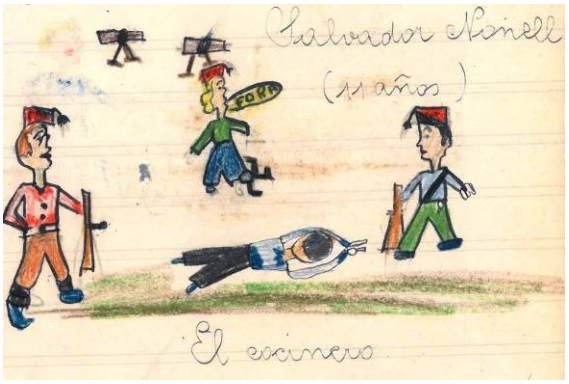

Esquerra:
Placa de marbre amb lletres gravades amb el comunicat de la victòria de les tropes nacionals i del final de la guerra. Museus de Martorell.
La mirada infantil de la Guerra Civil. Centre d'Interpretació del Patrimoni Molí d'en Rata (Ripollet).

Dreta:
Paper moneda emès per l'Ajuntament de Gramenet del Besòs durant la República.
Museu Torre Balldovina de Santa Coloma de Gramenet.

Calendari de museus participants

Museu d'Arenys de Mar	1 d'abril - 30 de juny
Museu de la Pell d' Igualada i Comarcal de l'Anoia	2 d'abril - 30 de juny
Museus de Martorell	3 - 14 d'abril
Museu Comarcal de Manresa	4 d'abril - 26 de maig
Museu Arqueològic i Paleontològic de Moià	4 d'abril - 20 de gener
Museu Abelló de Mollet del Vallès	9 d'abril - 16 de juny
Museu d'Art de Cerdanyola Can Domènech	12 d'abril - 31 d'agost
Museu Arxiu de Vilassar de Dalt	20 d'abril - 19 de maig
Museu i Poblat Ibèric de Ca n'Oliver de Cerdanyola	2 de maig - 31 de juliol
Casa Museu Verdaguer de Folgueroles	4 de maig - 10 de setembre
Museu de Granollers	7 de maig - 2 de juny
Museu de Sant Boi de Llobregat	21 de maig - 9 de setembre
Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa	2 de juliol - 29 de setembre
Museu de Terrassa	2 de juliol - 20 d'octubre
Museu Palau Mercader de Cornellà de Llobregat	7 de juliol - 15 de desembre
Museu d'Història de l'Hospitalet - Casa Espanya	18 de juliol - 3 de novembre
Museu d'Història de Sabadell	6 - 29 de setembre
Museu d'Història de la Immigració de Catalunya de Sant Adrià de Besòs	15 de setembre - 15 de novembre
Museu de Gavà	17 de setembre - 31 de desembre
Museus d'Esplugues de Llobregat	26 de setembre - 26 de gener
Museu d'Art de Sabadell	1 - 27 d'octubre
Museu Municipal de la Nàutica del Masnou	11 d'octubre - 1 de desembre
Museu Torre Balldovina de Santa Coloma de Gramenet	18 d'octubre - 31 de desembre
Centre d'Interpretació i Jaciment El Camp de les Lloses de Tona	20 d'octubre - 31 de desembre
Centre d'Interpretació del Patrimoni Molí d'en Rata de Ripollet	6 de novembre - 12 de desembre
Sala d'Exposicions de la Diputació de Barcelona	22 octubre - desembre

Crèdits

Organització
Àrea de Cultura, Educació i Esports de la Diputació de Barcelona

Comissariat i coordinació tècnica
Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona

Coordinació de l'edició
Gabinet de Premsa i Comunicació de la Diputació de Barcelona

Disseny expositiu i gràfic
Estudi Ignasi Cristià

Producció
Maud Gran Format S.L.

Museus participants
Museu d'Arenys de Mar, Museu d'Art de Cerdanyola, Museu i Poblat Ibèric de Ca n'Oliver, Museu Palau Mercader de Cornellà de Llobregat, Museus d'Esplugues de Llobregat, Casa museu Verdaguer de Folgueroles, Museu de Gavà, Museu de Granollers, Museu d'Història de l'Hospitalet- Casa Espanya, Museu de la Pell d' Igualada i Comarcal de l'Anoia, Museu Comarcal de Manresa, Museu Municipal de la Nàutica del Masnou, Museus de Martorell, Museu Arqueològic i Paleontològic de Moià, Museu Abelló de Mollet del Vallès, Centre d'Interpretació del Patrimoni Molí d'en Rata de Ripollet, Museu d'Art de Sabadell, Museu d'Història de Sabadell, Museu d'Història de la Immigració de Catalunya de Sant Adrià de Besòs, Museu de Sant Boi de Llobregat, Museu Torre Balldovina de Santa Coloma de Gramenet, Museu de Terrassa, Centre de Documentació i Museu Tèxtil de Terrassa, Centre d'Interpretació i Jaciment El Camp de les Lloses de Tona, Museu Arxiu de Vilassar de Dalt.

Exposició virtual
Web: www.diba.cat/web/1939-abans-i-despres

#1939abansidespres

Oficina de Patrimoni Cultural
Comte d'Urgell, 187. 08036 Barcelona
Tel. 934 022 566
o.patrimonic@diba.cat